

Cyfarfod:	Bwrdd Pensiwn
Dyddiad:	17/07/2026
Teitl:	Gweinyddu Pensiynau
Awdur:	Meirion Jones, Rheolwr Pensiynau
Pwrpas:	Er gwybodaeth yn unig

1. Cyflwyniad

Pwrpas yr adroddiad hwn yw rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd Pensiwn ar ddatblygiadau cyfredol sy'n effeithio ar weinyddu'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) a'r gweithgareddau sy'n cael eu cynnal gan Gronfa Bensiwn Gwynedd i ymateb i'r datblygiadau hyn, cynnal safonau gwasanaeth a gwella'r gwaith o weinyddu pensiwn.

2. Diweddariad Rheoleiddiol - Addas ar gyfer y Dyfodol

Mae diwygiadau Addas ar gyfer y Dyfodol **Llywodraeth y DU**, a ddaeth i rym ym **mis Mehefin 2026**, yn cyflwyno cryfhau sylweddol o drefniadau llywodraethu CPLIL, gan roi mwy o bwyslais ar atebolrwydd, safonau proffesiynol a gwneud penderfyniadau effeithiol gan awdurdodau gweinyddol. Mae'r diwygiadau yn ei gwneud yn ofynnol i bob cronfa CPLIL benodi **Uwch Swyddog CPLIL** dynodedig gyda chyfrifoldeb cyffredinol am reoli a gweinyddu'r gronfa pensiwn yn effeithiol, gan ddarparu pwynt clir o atebolrwydd ar gyfer llywodraethu, gweinyddu a chydymffurfiaeth reoleiddiol. Yn ogystal, mae'n ofynnol i Bwyllgorau Pensiwn gynnwys **person annibynnol** i ddarparu her allanol, cefnogi penderfyniadau cadarn a chryfhau goruchwyliaeth llywodraethu.

Mae'n ofynnol i awdurdodau gweinyddu hefyd gynnal **adolygiad llywodraethu** ffurfiol i asesu effeithiolrwydd strwythurau llywodraethu presennol, prosesau gwneud penderfyniadau, trefniadau pwyllgorau, polisiau ac adnoddau yn erbyn y gofynion newydd. Ochr yn ochr â hyn, rhaid i gronfeydd baratoi a chynnal **Datganiad Strategaeth Gweinyddu**, sy'n nodi sut y bydd gwasanaethau gweinyddu pensiynau yn cael eu darparu, eu monitro a'u gwella, gan gynnwys safonau perfformiad, trefniadau ymgysylltu â chyflogwyr cyflogwyr a chyfrifoldebau priodol yr awdurdod gweinyddu a chyflogwyr y cynllun. Bwriad y mesurau hyn yw hyrwyddo mwy o gysondeb, tryloywder ac ansawdd gwasanaeth ar draws yr CPLIL.

Mae'r newidiadau llywodraethu yn rhan o becyn ehangach o ddiwygiadau sydd wedi'u cynllunio i broffesiynolio'r CPLIL a gwella safonau llywodraethu ar draws y Cynllun. Amcan y Llywodraeth yw sicrhau bod gan awdurdodau gweinyddol y sgiliau, y gallu a'r adnoddau angenrheidiol i reoli gweithrediadau cronfeydd pensiwn cynyddol gymhleth wrth gynnal goruchwyliaeth effeithiol o gyfrifoldebau buddsoddi, gweinyddu a rheoleiddio. Felly, disgwylir i gronfeydd adolygu eu trefniadau llywodraethu, rhaglenni hyfforddi, cylch gorchwyl a strwythurau swyddogion i sicrhau aliniad â'r fframwaith newydd.

Er i'r diwygiadau ddod i rym ym mis Mehefin 2026, disgwylir i awdurdodau gweinyddu weithredu'r gofynion llywodraethu allweddol, gan gynnwys penodi **Uwch Swyddog CPLIL**, penodi **aelod annibynnol o'r pwyllgor**, a mabwysiadu **Datganiad Strategaeth Gweinyddu**, erbyn **31 Rhagfyr 2026**. Ar hyn o bryd mae swyddogion yn asesu goblygiadau'r gofynion newydd ar gyfer y Gronfa a byddant yn adrodd ymhellach i'r Bwrdd Pensiwn a'r Pwyllgor Pensiynau ar y camau sydd eu hangen i sicrhau cydymffurfiaeth lawn o fewn yr amserlenni rhagnodedig.

3. Diweddariad Rheoleiddiol – Diwygiadau Mynediad a Thegwch CPLIL

Daeth diwygiadau *Mynediad a Thegwch* CPLIL i rym o **1 Ebrill 2026**, gan gynrychioli un o'r pecynnau mwyaf arwyddocaol o newidiadau budd-daliadau a rheoleiddiol a gyflwynwyd i'r Cynllun yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Bwriad y diwygiadau yw gwella cydraddoldeb, hygyrchedd a thegwch ar draws yr CPLIL, gyda nifer o fesurau wedi'u hanelu at fynd i'r afael ag anghysondebau hanesyddol a sicrhau triniaeth fwy cyson o aelodau a buddiolwyr.

Mae'r prif newidiadau yn cynnwys:

- Cydraddoldeb budd-daliadau pensiwn goroeswyr, gan sicrhau bod budd-daliadau'n cael eu cyfrifo'n gyson waeth beth fo'r rhyw neu gyfeiriadedd rhywiol yr aelod neu ei oroeswr. Mae rhai newidiadau yn berthnasol yn ôl-weithredol.
- Dileu'r cyfyngiad oedran 75 ar grantiau marwolaethau, ymestyn cymhwysedd a chymhwyso'r newid yn ôl-weithredol i farwolaethau cymwys o 1 Ebrill 2014 ymlaen.
- Newidiadau i fudd-daliadau goroeswyr partner cyd-fyw, gan gynnwys dileu gofynion enwebu penodol a oedd yn flaenorol yn atal budd-daliadau rhag bod yn daladwy mewn rhai amgylchiadau.
- Mesurau sydd wedi'u cynllunio i fynd i'r afael â'r Bwlch Pensiwn rhwng y Rhywiau, gan gynnwys gwell amddiffyniadau pensiwn ar gyfer cyfnodau o absenoldeb di-dâl awdurdodedig a chyflwyno adroddiadau bwlch pensiwn gorfodol rhwng y rhywiau gan gronfeydd CPLIL.
- Gofynion adrodd newydd sy'n ymwneud ag optio allan o'r Cynllun i wella dealltwriaeth o lefelau cyfranogiad ac unrhyw rwystrau i aelodaeth.
- Nifer o ddiwygiadau technegol sy'n gysylltiedig â gweithredu rhwymedigaeth McCloud a darpariaethau rheoleiddiol CPLIL eraill.

Effaith ar Weinyddiaeth

Er bod disgwyl i'r newidiadau wella canlyniadau aelodau a hyrwyddo mwy o degwch ar draws y Cynllun, maent hefyd yn creu cyfrifoldebau gweinyddol ychwanegol ar gyfer awdurdodau gweinyddol. Mae'n ofynnol i'r Gronfa adolygu gweithdrefnau, asesu achosion hanesyddol lle bo hynny'n briodol, diweddarau prosesau gweinyddu a chyfathrebu aelodau, a pharatoi ar gyfer gofynion adrodd newydd.

Mae swyddogion wedi bod yn gweithio i weithredu'r newidiadau rheoleiddiol ers iddynt gael eu cyflwyno ar 1 Ebrill 2026 ac yn parhau i fonitro canllawiau a gyhoeddwyd gan Fwrdd Cynghori'r Cynllun, MHCLG a rhanddeiliaid eraill.

Maes sylweddol o waith sy'n mynd rhagddo ar hyn o bryd yw nodi achosion hanesyddol a allai gael eu heffeithio gan elfennau ôl-weithredol y newidiadau, yn enwedig y rhai sy'n ymwneud â budd-daliadau goroeswyr a grantiau marwolaeth. Disgwylir i'r ymarfer hwn fod yn heriol, gan y gallai rhai buddiolwyr posibl eu hunain fod wedi marw, newid cyfeiriad, neu fel arall yn anodd eu olrhain ers marwolaeth yr aelod gwreiddiol. Felly, bydd angen i'r Gronfa gynnal adolygiad gofalus o gofnodion hanesyddol ac, lle bo angen, ymarferion olrhain i nodi a chysylltu ag unigolion a allai fod â hawl i fudd-daliadau o dan y rheoliadau diwygiedig.

Gan fod y newidiadau Mynediad a Thegwch wedi'u dosbarthu fel **newid sylweddol** i'r rheoliadau CPLIL, roedd yn ofynnol i awdurdodau gweinyddol gyfathrebu'r newidiadau i aelodau actif, gohiriedig a phensiynwyr o fewn tri mis i'r rheoliadau ddod i rym. Er mwyn cydymffurfio â'r gofyniad hwn, cyhoeddodd y Gronfa gyfathrebiad i'r holl aelodau diwedd Mehefin 2026. Er mwyn cefnogi strategaeth ddigidol y Gronfa ac er mwyn lleihau costau argraffu a phostio lle bo hynny'n bosibl, cyhoeddwyd y rhan fwyaf o'r cyfathrebiadau hyn drwy'r porth **Fy Mhensiwn Ar-lein**, gyda gohebiaeth bapur yn cael ei defnyddio lle nad oedd aelodau wedi'u cofrestru ar gyfer mynediad ar-lein.

Er nad oes unrhyw broblemau gweithredu sylweddol wedi'u nodi hyd yma, disgwylir rhywfaint o lwyth gwaith gweinyddol ychwanegol dros y misoedd nesaf wrth i'r achosion ôl-weithredol gael eu hadolygu a goblygiadau ymarferol y diwygiadau yn parhau i ddod i'r amlwg. Bydd diweddariadau pellach yn cael eu darparu i'r Bwrdd wrth i'r gwaith hwn fynd rhagddo

4. Diweddariad Staffio

Mae'n bleser gennyf adrodd bod dau aelod newydd o staff wedi cael eu penodi yn ddiweddar drwy gynlluniau prentisiaethau a hyfforddeion Cyngor Gwynedd.

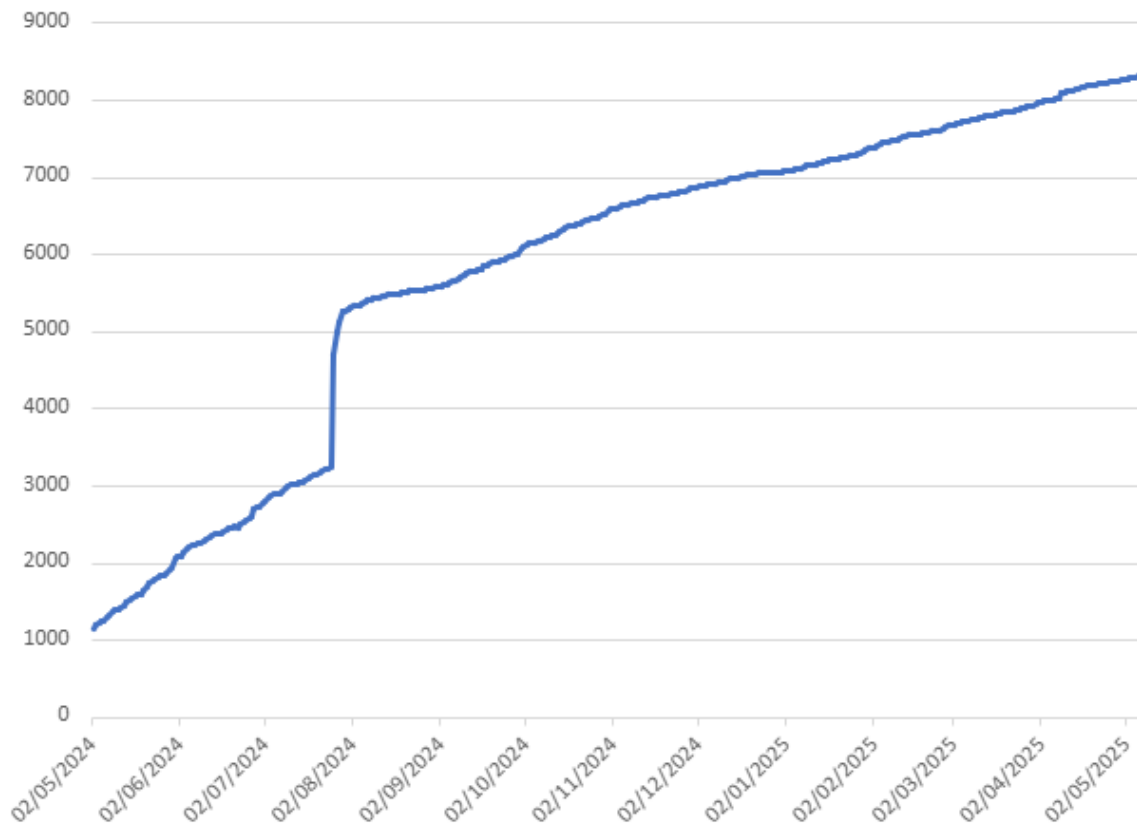
Bydd Prentis a Swyddog Pensiwn dan Hyfforddiant yn ymuno â'r Tîm Gweinyddu Pensiwn ar **20 Gorffennaf 2026**. Mae'r penodiadau hyn yn dangos ymrwymiad parhaus y Gronfa i ddatblygu talent leol a buddsoddi yng nghynabod cynaliadwydd y gwasanaeth pensiynau yn y dyfodol.

Bydd yr adnodd ychwanegol yn cefnogi cynllunio olyniaeth, cryfhau gwytnwch y tîm ac yn helpu i gynnal lefelau uchel o ddarparu gwasanaethau wrth i lwyth gwaith barhau i gynyddu.

5. Fy Mhensiwn Ar-lein

Mae'r defnydd o borth **Fy Mhensiwn Ar-lein** y Gronfa yn parhau i dyfu'n gyson, gyda nifer cynyddol o aelodau yn dewis cael mynediad at eu gwybodaeth bensiwn ar-lein.

Ar hyn o bryd mae tua 8,200 o aelodau wedi cofrestru i'r porth newydd:

Ar hyn o bryd mae'r porth yn caniatáu i aelodau:

- Gweld gwybodaeth am fudd-daliadau pensiwn.
- Mynediad at ddatganiadau budd-daliadau blynyddol mewn fformat papur a fideo.
- Diweddarau manylion personol.
- Enwebu buddiolwyr.
- Cyfrifo amcangyfrifon a chyfrifiadau ymddeol.
- Cael mynediad i ddogfennau a chyfathrebiadau y Gronfa yn electronig.

Mae'r Gronfa bellach yn archwilio cyfleoedd i ehangu ymarferoldeb y porth ymhellach. Mae hyn yn cynnwys cyflwyno **ffurflenni digidol**, gan leihau'r angen i aelodau gwblhau a dychwelyd dogfennaeth bapur.

Yn ogystal, rydym yn ymchwilio i'r defnydd o **fideos aelodau rhyngweithiol pellach a gynhyrchir gan AI**. Gallai'r fideos personol hyn ddefnyddio avatar i arwain aelodau unigol trwy bynciau pensiwn penodol yn seiliedig ar eu hamgylchiadau, megis:

- Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol (AVCs).
- Deall opsiynau ymddeol.

- Cynllunio ymddeol.

Mae gan y datblygiadau hyn y potensial i wella ymgysylltiad aelodau, darparu gwybodaeth mewn fformat mwy hygyrch a lleihau prosesu gweinyddol sy'n gysylltiedig â chyfathrebu papur.

6. Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol (AVCs)

Yn dilyn adolygiad cynhwysfawr AVC a gynhaliwyd gan **Hymans Robertson**, mae'r Gronfa ar hyn o bryd mewn trafodaethau gyda **Legal & General** ynglŷn â darparu trefniadau AVC ar gyfer aelodau'r Gronfa.

Nododd yr adolygiad nifer o heriau sy'n deillio o drefniadau presennol y Gronfa gyda **Clerical Medical**, yn enwedig mewn perthynas â phrosesau gweinyddu a gweithredol a brofwyd dros y ddwy flynedd ddiwethaf.

Yn amodol ar gwblhau'r trafodaethau yn llwyddiannus, byddai Legal & General yn cynnig sawl gwelliannau i aelodau, gan gynnwys:

- Ystod ehangach o ddewisiadau buddsoddi.
- Ffioedd aelodau is.
- Gwell ymarferoldeb ar-lein trwy borth aelodau pwrpasol.

Byddai'r porth arfaethedig yn caniatáu i aelodau:

- Gweld gwerth eu cronfa AVC.
- Monitro perfformiad buddsoddi.
- Newid lefelau cyfraniadau.
- Newid cronfeydd buddsoddi ar-lein.

Ar hyn o bryd, mae llawer o'r gweithgareddau hyn yn gofyn am ymyrraeth gan staff y Gronfa Bensiwn, ac nid oes gan aelodau fynediad uniongyrchol ar-lein i'w gwybodaeth AVC.

Felly, disgwylir i'r symud i Legal & General ddarparu gwell profiad i aelodau a mwy o effeithlonrwydd gweinyddol i'r Gronfa.

7. System Gyflogres Newydd

Mae'r gwaith yn parhau ar weithredu system gyflogres newydd (iTrent) ar gyfer Cyngor Gwynedd.

Mae'r prosiect yn cael ei arwain gan Reolwr Prosiect ymroddedig ac mae cynrychiolwyr o'r Gronfa Bensiwn yn parhau i gymryd rhan mewn sesiynau dylunio a datblygu perthnasol.

Yn seiliedig ar arddangosiadau a gweithdai a gwblhawyd hyd yma, disgwylir i'r system newydd gyflawni nifer o welliannau sylweddol, gan gynnwys:

- Llai o fewnbnwn data â llaw.
- Prosesu awtomataidd o weithgareddau cyflogres allweddol.
- Llai o wiriadau a chysoni â llaw.
- Gwell cywirdeb ac effeithlonrwydd.
- Llai o risg weithredol.

Fodd bynnag, mae rhai heriau hefyd wedi'u nodi yn ystod y cyfnod dylunio. Yn benodol, efallai na fydd yn bosibl ailadrodd y trefniant presennol lle dim ond pan fydd newid taliad pensiwn o fwy na £10 o'i gymharu â'r mis blaenorol y caiff slipiau cyflog papur eu cyhoeddi.

O ystyried bod dim ond yn ofynnol yn gyfreithiol i bensiynwyr dderbyn P60 blynyddol, gall hyn arwain at y Gronfa yn symud i ffwrdd o gyhoeddi slipiau cyflog papur yn rheolaidd. Er y byddai hyn yn gofyn am gyfathrebu'n ofalus â phensiynwyr, gallai gynhyrchu arbedion sylweddol mewn costau argraffu a phostio.

Mae'r cynlluniau presennol ar gyfer profion system i ddechrau yn ystod tymor yr Hydref 2026, a disgwylir ei weithredu yn gynnar yn 2027.

8. Datrysiaid McCloud

Mae cynnydd ar brosiect McCloud yn parhau i fod yn gadarnhaol.

Mae'r rhan fwyaf o'r gwaith sydd ei angen i weithredu'r rhwymedigaeth bellach wedi'i gwblhau, gyda'r ymdrechion presennol yn canolbwyntio ar ddatrys yr achosion trosglwyddo sy'n weddill yr effeithir arnynt gan y rheoliadau.

Mae'r achosion hyn yn cynrychioli elfen arwyddocaol olaf y prosiect. Ar ôl eu cwblhau, bydd unrhyw weithgareddau sy'n weddill sy'n gysylltiedig â McCloud yn rhan o brosesau gweinyddu busnes fel arfer y Gronfa.

Mae'r tîm yn parhau i fod ar y trywydd iawn i gwblhau'r gwaith prosiect sy'n weddill yn unol â'r amserlenni y cytunwyd arnynt.

9. Boddhad Aelodau

Er mwyn sicrhau ein bod yn cynnig y gwasanaeth gorau posibl i'n haelodau, anfonir Arolwg Boddhad Aelodau ar ddiwedd pob proses, e.e. ymddeoliadau a thalu ad-daliadau i'r aelodau roi eu barn ar ansawdd y gwasanaeth a dderbyniwyd a'u barn am y gwasanaeth a ddarperir gan y staff.

Cymerodd **89** Aelodau ran yn yr arolwg hwn.

Mae sylwadau a dderbynnir yn aml yn amlygu:

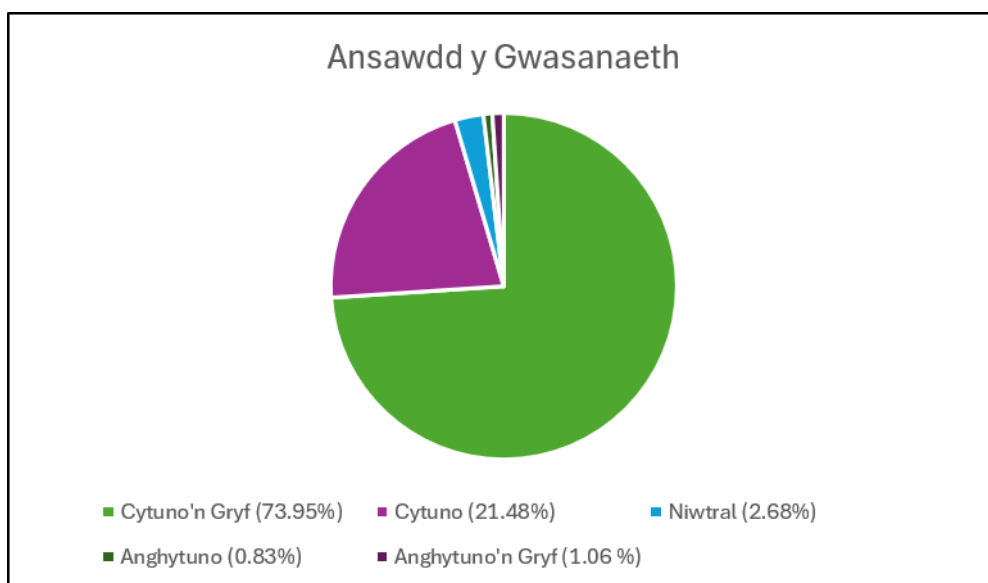
- Cymwynasgarwch a phroffesiynoldeb staff.
- Ansawdd y cyfathrebu a ddarperir.

- Ymatebion amserol i ymholiadau.
- Cymorth a ddarperir trwy gydol prosesau ymddeol a budd-daliadau.

Dyma grynodedb o ganlyniadau 2025/26:

Ansawdd Gwasanaeth

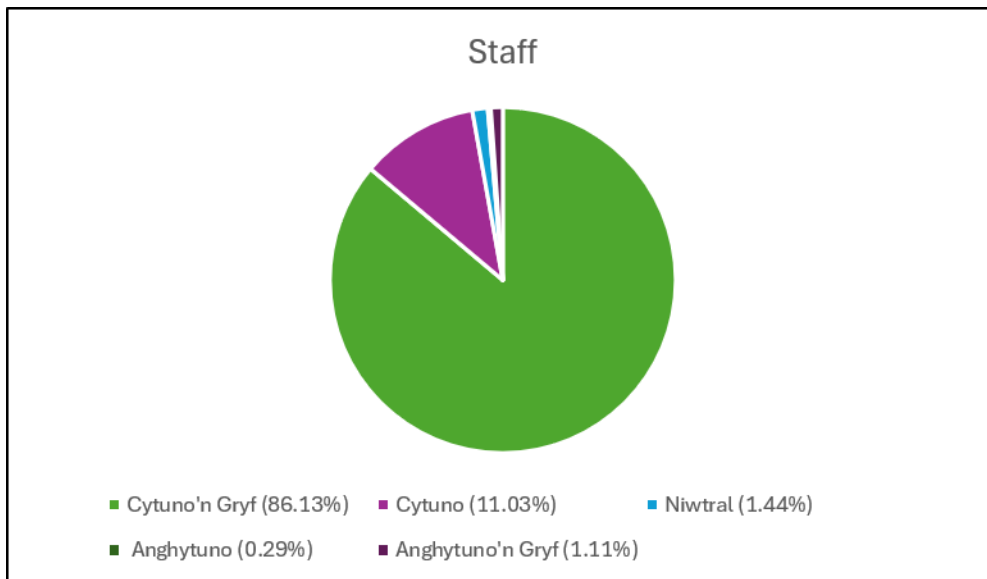
Mae'r siart isod yn dangos canran y defnyddwyr sy'n fodlon â phedair agwedd ar berfformiad y gwasanaeth yn seiliedig ar: i) Gwasanaeth yn ei gyfanrwydd; ii) Gwybodaeth glir; iii) Ansawdd y gwasanaeth; iv) Amser i ddelio â'r ymholiad.

Fel y gwelir, mae **95%** o'r defnyddwyr yn cytuno'n gryf neu'n cytuno bod ansawdd y gwasanaeth a ddarperir o safon uchel. Y ganran ar gyfer 2024/25 oedd **96%**.

Staff

Mae'r siart isod yn dangos canran y defnyddwyr sy'n fodlon â phedair agwedd ar berfformiad staff yn seiliedig ar: i) Cwrteisi; ii) Prydlondeb; iii) Cymorth a roddir; iv) Lefel y wybodaeth.

Fel y gwelir, mae canran uchel unwaith eto **(97%)** o'r defnyddwyr yn cytuno'n gryf neu'n cytuno bod ansawdd y gwasanaeth a ddarperir o safon uchel mewn perthynas â'r staff. Y ganran ar gyfer 2024/25 oedd **95%**.

Bydd y Gronfa yn parhau i fonitro adborth aelodau'n agos ac yn defnyddio canlyniadau'r arolwg i nodi cyfleoedd ar gyfer gwelliannau pellach i'r gwasanaeth.